

מסורת הש"ס

הנודר מן הירק

רק שביעי נדרים

ר"ז נח.

עין משפט
נר מצוה

לה א מיי פט"ו מהל'
מאכלות אסורות הל'
[ו] [ז] ט [י] ופ"א מהל'
יו"ט הל' כ סמג לאוין
קמא טוש"ע א"ח סי'
מקיג סעיף א וטוש"ע י"ד
סי' תב סע"א:

ל' ב' מ"י פט"ו מהלכות
מאכלות אסורות הלכה
יג:

ל"ז ג מ"י שם הלכה ח
ופ"ז מהלכות שמיטה
הלכה כב:

לח ד מיי פ"ד מהל'
שמיטה ויוצל הל' כ:

תוספות

[illegible]

כל דבר שיש לו מתיקין כגון טבל. שנתערב בחולין ויש לו מתיקין שיכול להפריש ממקום אחר. ומעשר שני והקדש יש להם הימור בפרייה: שהעומר מתיקו: לא נתנו בהם חכמים יעוור. שאוסרים בכל שהוא במיין. מיהו שלא במיין בנותן טעם כיון דהשאת אסרי ככל שכתבתי למעלה^א. ובפרק תרומה דמס'

ע"ז) יהיב טעמא אחרינא לטביל
ללא בטיל משום דכהמירו קי אקסורו:
וכל דבר שאין לו מהיין כגון סרומא
וטרומא מעשר וחלה. דלע"ג דמאי
לאשתולי עליהו כיון דליכא מזה
למיעבד הכי לא מיקרוב דבר שיש לו
ממירא כדלמרינא קמנוס: (תמו דסס
הכמים שיעור. שפ"ה) תתעבדו בזמין
בטלין טרומא וטרומא מעשר וחלה
במאה ערלה וכלאי הכרם במאמס
ובשאיין מיין כולן בששים: השביעים
אוסרם בכל שהוא במינה. בין בתערובת
פירות היתר בשל שביעים בין בגידולין
כגון כלל ששית שנטעו בשביעים:
אמר להם אף הם לא אמרו אלא
לביעור. אף הם לא אמרו שהשביעים
אוסרם בכל שהוא במינה אלא לענין
שזריך לאכול התערובת קודם הביעור
דכיון שאפשר לאכלו ה"ל כדבר שיש

לו מתירין: **אבל לאכילה.** כלומר אם נתעברו לאחר הביעור שאם יהיו אוסרים מערובתן לא שרו באכילה בין במיין בין שלא במיין צנומן עטם. אלא גדולין אינן נמשכין אחר העיקר להיות כמותו דא"ה היאך תאסור צביעית בגידוליה אלא ודאי אין גידולין כעיקר הלכך מעלין. והרי אתה רואה כדבריו לא דאי אין מעלין על כרחיך גידולין כעיקר דאי לא הכי פשטי דמדגדולין אסורין מעלין אלא ודאי כדפירשנין לעיל. ודחי ליה דלמא הא נמי לחומרא אבל מדינא לעולם אימא לך שהגידולין הרי הן כעיקר הלכך אין מעלין אותם להחמירו. ונראה צביי דאף על גב דלעיל דחינן דלמא לחומרא צביעין למפסעה מהא דסליק אדעתין דליכא למידיח כי האי גוונא משום דבשלמא לעיל ליכא אלא חדא חומרא דמחמירין בגידולין כמאן דחתא מעלתא דמי אבל הכא אי חומרא לחומרא שאני מחמירין תרי חומרי ודא דלביעור כיון דכיש לן מתירין דמי ואוסרת בכל שהוא אלא חומרא דעלמא הוא ועוד גידולין שאין דינן לאסור אפילו בכמה יאסרו בכל שהוא ואפילו הכי דחייא ונאסחי דגרסי אף אני לא אמרתי אלא לביעור והיינו הך דהכי רי היא כאלו אומרת בפירוש אף אני לא אמרתי אלא לביעור: אם היו עלין שלהן שחורין אסורין. לאו שחורין ממש אלא נוטים ירין: **הוריקן מוסרין.** שכוין שהם ירוקים לאו מחמת יניקת הקרקע ין. דכדי האי גוונא מוכחא מילתא שניקתם יפה: **וינגדן למואלי** ל המעורב בהן. כך נראה צביי. אלא אין גידולין נמשכין אחר ים וכיון דמדוכנין ינהו גרישי ולא ממשכי גידולין כדנביריה:

נצי"ט: רתגן השביעית אסורת בבל שהוא. והא דרבינא? ליה עליל א"י גידולי דהיתר מנטלי
מיידי דבדה לה אכל בינא א"י א"י? שמה גידולי חסידי פני ומנטלי ישיב: אבד דהיתר בשביעית
לביעור פירות. פירי דהיתר דני לביעור כגון פירות ששטת ששכנית וגדלו
בשביעית גידולי אשכול ומנטלי ישיב: דהיתר אכל לחסילי כגון לחצר ציבור צפירי
ההיתר אכל חסר מנטה אכל גנות טעם טעם אשכול אשכול אכלתה גידולי בשביעית מנטלי
על? גידולי היתר מנטלי ישיב: דהיתר דהיתר אכל גני לחצורא אולני גידולי בשביעית
גידולי דהיתר לביעור אכל שפירי אכל לביעור אכל פירות ששטת ששכנית
המפסחין מותרין כגון מפסחין כרז ומתפרשין דמיידי בשמיים ששטת ששכנית אכלתה
השטתה וגדלה לשמה אכל מיידי אכלתה בששטת אכל כלל בשביעית ופסחין כרז חסרין
ויאמר כן האמרת לקחת ועוד קשה לה"ם וכן דמעבד ע"ץ נקוב בכרס א"י הוסיף מלא
גידולא אכלתה גידולי אשכול אשכול חסרין מנטלי ישיב: דהיתר אכלתה ששטת ששכנית
גידולי בשביעית אכלתה אשכול חסרין מנטלי ישיב: דהיתר אכלתה ששטת ששכנית
ממשהו נאסר טולו כמו כלאי הכרס דעיקר נאסר דה"י אחר ההם וכן מעיקרו בהשכרה כל
היתר וכן אשכול א"י הוסיף לה וכן מלתא ורשעיה אשכולי היתר מ"ו א"י ישיב
אשכול בשביעית א"י ורשעיה: אכל ערב ערב ערב ורשעיה גשמיים. בשביעית אשכול
הדרסם להשחיר כשירדן שלשם גשמיים: אשכולין. דכדעו שגדלו רובם בשביעית: הוריקין.
וצאי בשביעית חוריקין. כלומר גללים אשכולים שששטת לשמיים אכלתה גידולי היתר מנטלי
אכל היתר ללא דבר מנטלי כן א"י בטול א"י א"י:

הגיון טבל. שיש לו ממירין שממקנו וייתר ומעשר ^(א) והקדש יש לו
ומממירין על ידי פרייה והדש עומר ממירו להכי אפילו חלקף לא בטלי
במהם האפשר להו כחמשת: **טננו בזה חמשים** שיעור. דתרומה בטלה
במהם ועלרה בחמשים: **השיציות אוסרת כל שהוא צמינה.** שאם
שמערה סאה של חטין של שיציעת

אכל דבר שישיש לו חסד
שני והקדש וחדש לא
וכל דבר שאין לו מתיקה
מעשר וחלה וערלה ו
חכמים שיעור אמרו לו
מתירין ולא נתנו בה
(6) ההשבעות אוסרת
להן [א] אף אני לא אסור
לאכילה בנותן טעם ו
שאני אלא מן הדא
שירדו עליהם גשמיים
שלהן שחורין אסורין
בן אנטיגנוס אומר א
שלהן אסורין וכנגדן
למומר דגידולי הירוק
ודלמא במדוכנין א

דישמעאל להיתר היא: **צִלָּם**, של שפית שירדו עליהם גשמים בשביעת ואמחו מאיליהן צלל נטיעה: **אם היו עליו שלכן שאוריו**, שמחמת שגמחו ^(א) יש להן כח עוד לגדל אסורין דודאי גדלי ממי שביעת וגידוליו מבטלין את העיקר: **הוריקו**, שהן כמו כמושין ירוקין והבסיפו פניהם מותרין שלא גדלו כלום בשביעת: **אם יחולין ויפלטש**, מן הקרקע צעלין שהן של כן יש להן כח צעלין שלכן יפלטש צעליהן שומט עיקרן עמו מן הקרקע אסורין דחשיבי גידולי שביעת: **כנגדן למוציא שביעים מותרין**, שאם ^(ב) של שביעים ואמחו בשמינית ויש להן כח צעלין מותרין גידולי היתר מבטלין העיקר של אסור ויהיו להיתר כגון הך צעיר דישמעאל ומהא פשטה: **ודלמא**, לעולם אין גידולי היתר מבטלין את האסור והכא הכי דמי במדוכנין כלומר האי דקתני וכנגדן למוציא שביעים מותרין כגון שהדרכו שכתשן במדוכה דליתניהו לעיקרן צעיניהו אצל צעיר דישמעאל דאיתיה לעיקר צעין איכא למימר דלא צטלי:

בחסות

ודלמא הא נמי לחומרא שאני דתרי חומרי מומרינן בה. ואליכא
קאמרי להו רבי שמעון לא תותבינו לי מהך מתניתין דשביעית
אלא מן הדא פשטה דתניא כללים שידרו עליהם גשמים. כשביעית וזמא
לשחרות שזה מוכיח שגדולין יפה ומקרקע שביעית נתגדלו ולפיכך
נתגדלו אלא מחמת הכלל עצמו: אם יכולין ליתלש צעלין שלהם אפי'
שביעית מופרין. משום דצעלין הללו ודאי רבו גידולין על עיקר ה'
העיקר דלדרכה מעלין אותו: ודלמא בתרובין. שך ושמן וכו' וכו'.

שדכו אותם במדוכה בשביעית ולא חשיבי ובטלים בגידו

(א) שביעית פ"ו מ"ו,
(ב) שש פ"ו מ"ג לקמן
גמ', (ג) (נב. ד"ה וקשיא),
(ד) דף עג: ע"ש במוספות
לד"ה טבל, (ה) (דף נט.),
(ו) ז"ל לשון דלביקר קשה.
(ז) ע"ד, (ח) ז"ל לגדולין או
לזריעה. תפארת למשה.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כגון וכו'
ומעשר שני והקדש וכו'
וילהכי אפילו: (ב) ד"ה
אלא וכו' למרצאי
שביעית: (ג) ד"ה אם היו
עלין וכו' שזמחו מן
הקרקע יש להן כח:
(ד) ד"ה כנגד למוצאי וכו'
שם היו של שביעית:

גליון הש"ס

גב' וחלא שביעית אין לה
מותרין. קשה לי עדיין
וקשה הא יין נסך דאין לו
מותרין ואסור במינו
במשהו. ומשום חמץ ליכא
קושיא כל כך דיש לומר
דמה דגס באינו מינו
במשהו לא חשיב אכל מיין
נסך קשה ולי"ע:

הגהות הער"א

[N] גמ' (חא חני) תח"מ:

פירוש הרא"ש

[illegible]

ואלה הגיעו לכלל ארצם אשר
 נשבעתי אל העם: אבל
 יגדלו יאסור אוסרים את
 העומרים. לאסור את העם
 ששנים. כלום של השחירו
 ונפסעין הלקן את השחירו
 והשחירו חזון מן הקקע
 ונפסעית מותרין. הלא כקע
 כרוב אלה הכי קלמר וכענד
 ארשאלמנה דקין קלמר
 והשחירו עשין שלח חזון
 עם העיר לעקור מאסורם
 שערקן ועינין יחד הגדול
 חנינא את אנשינא אומרה